

Kultur

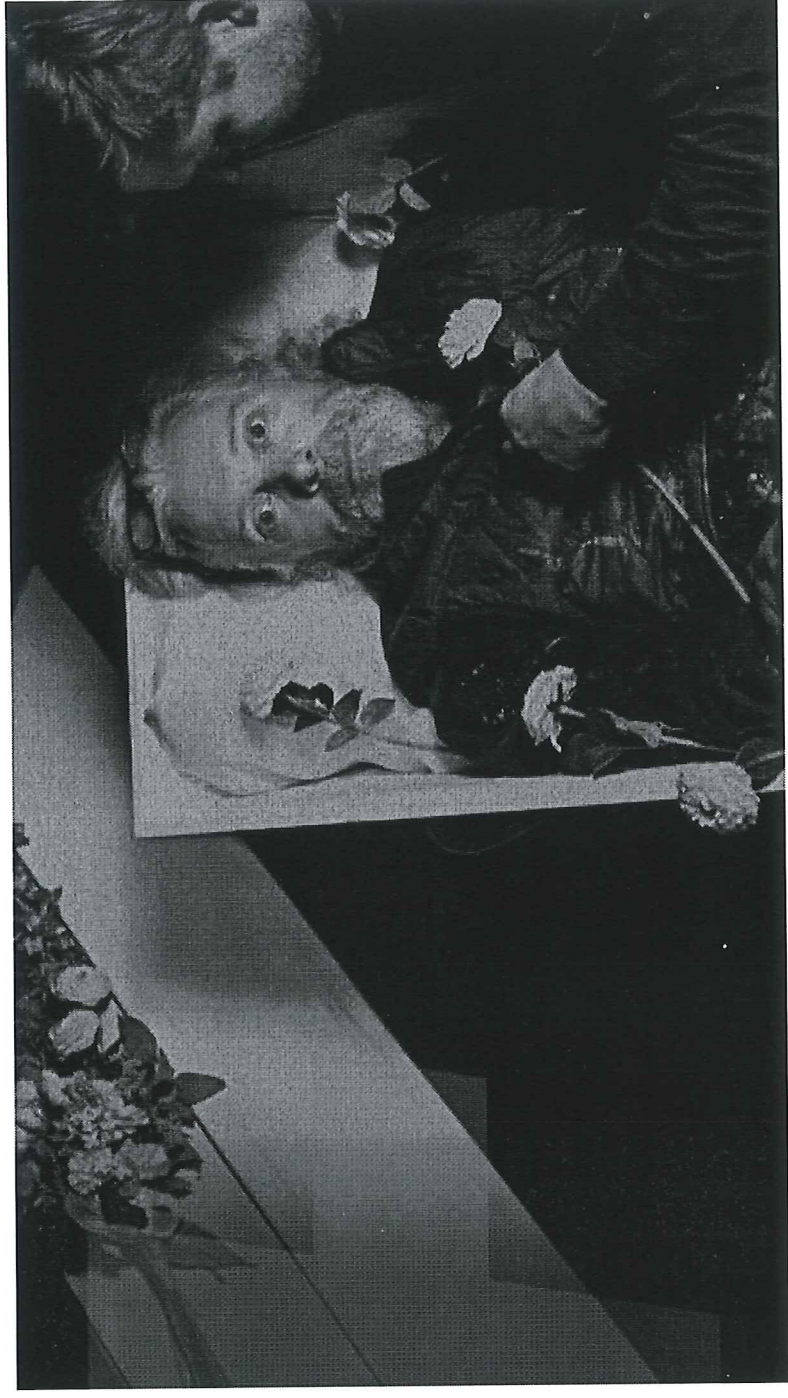
Madame Nielsen

Er Kristian von Hornsleth og dermed 'provokunsten' virkelig død – eller bare ligegyldig?

Kristian von Hornsleth forsøger i en ny DR2-serie, 'Hornsleth er død', at genoplive sig selv som provokunstner. Men det er hverken provokerende eller provokerende dårligt. Mest bare kedeligt, skriver forfatter og kunstner Madame Nielsen

Du behøver ikke bruge tid på at se 'Hornsleth er død'. Ikke fordi den er provokerende dårlig. Den er bare kedelig.

📷 Fra DR

👤 **Kommentarer (3)**

🕒 **27. juli 2020**

Nåmen, det handler om to venner, der overvejer måske at lave noget sammen, ikke fordi de har lyst til at lave noget, mest bare for at få tiden til at gå, og så går de en tur og kører også lidt omkring i København og omegn i den enes bil og snakker lidt om, hvad det måske kunne være, og undervejs møder de også nogle forskellige mere eller mindre kendte og spørger dem, om de har nogle gode råd eller ideer, men det har de ikke rigtig, og det har de heller ikke rigtig selv, og så, ja, så slutter det lissom.

De to venner er 'provokunstneren' Kristian 'von' Hornsleth og hans unge ven, Mikkel Boris, som så vidt jeg, altså seersken, forstår, har studeret litteraturvidenskab i fem år og nu er ved at skrive en bog om den pensionsmodne, ældre kunstner.

Mikkel Boris er en slags Sancho Panza for den skindøde, gråskæggede Don Quijote, der i årtier har kæmpet en ulige kamp mod kunstbranchen og andre vindmøller, og nu, som der står på DR's hjemmeside, »har givet op. Han står midt i en livskrise, og gider ikke at lave kunst mere. Men det er der flere, der ikke vil acceptere«.

Flere er nok lidt overdrevet, i serien er der kun én, der ikke vil acceptere, at Hornsleth er død og ikke gider mere, og det er hans unge ven, Sancho Boris, en lille, konstant frisende tyksak, der som den universitetsuddannede realist, han er, muligvis ikke har nogen idé om, hvordan man vækker liv i den skindøde 'provokunstner' og hans ligeså sværdøde 'provokunst', men han har i det mindste den ungdommelige energi, som Hornsleth har mistet, Boris mener stadig, at 'provokunsten' har en værdi eller i hvert fald en funktion i kulturen og samfundet og, som Hornsleth på et tidspunkt inspireres til at sige om kunsten: Den »kan ændre verden«.

Tale til folket

Og så drager den gamle drømmer og hans unge væbner ud i verden, der i provokunstens verden ikke er større end København og omegn, de opsøger både andre gamle bleghvide spøgelses, såsom »erhvervsmanden« Lars Seier Christensen og Ekstra Bladets chefredaktør, Poul Madsen, og unge og stadig alvorlige og ambitiøse kunstnere og akademikere som »gadekunstneren« SPYO, forfatterinden bag »Kirsten Birgit«, Anna Juul, og retorikeren Sofie Kristiansen; de har heller ikke rigtig nogen ideer til, hvordan man kunne redde Hornsleth og 'provokunsten', men da der nu er et helt kamerahold med, så friser de da venligt og kommer med et par mmentarer.

Og så straks videre, det er vinter, gråkoldt, det blæser, men der er ingen vindmøller i sigte, så i sidste afsnit skriver de to venner sammen en tale »til det danske folk«, en opsang, der ender med, at Hornsleth råber:

»Vær frygtløse!«

Talen bliver vist på Ekstra Bladets hjemmeside, og formodentlig ikke set af ret mange, men der kommer i det mindste nogle kommentarer, men det er også absolut! det hele.

Og det har DR så valgt at bruge nogle hundrede tusinde og et filmhold på, og resultatet – eller 'resultatet' er måske et lovligt prætentitøst ord, måske skal vi nøjes med at sige 'optagelserne', eller et lille udsnit af dem, fire gange en halv time, kan vi, seerne – der som salig Kresten Poulsgård ville have sagt, har betalt for det hele via skattebilletten – nu se på DR. Hvis vi har lyst. Men man kan selvfølgelig også bare lade være.

Dårlig tidsånd

Og i stedet for at bruge mere spalteplads på det, så lad mig i stedet støt et par tanker på seriens titel *Hornsleth er død* og temaet, der står skrevet med sådan en slags Dracula-blodig håndskrift derunder: »provokunsten«.

Af hensyn til de yngre læsere under 60 år, der som jeg selv ikke ved eller vidste så meget om denne Hornsleth, vil jeg lige spole tiden tilbage til søndag aften, hvor jeg i en e-mail blev bedt om at anmelde *Hornsleth er død* for Information.

Hvem, hvad og hvor i alverden er Kristian Hornsleth? tænkte jeg.

Hvad vidste jeg: Stort set intet. Joh ... vent nu lige lidt: I de senere år, når jeg er kommet ind med firetoget og går fra Hovedbanegården til mit forlag i Klareboderne, så kommer jeg i Løvstræde altid forbi en hærget og tilsyneladende for længst lukket natklub eller bar ved navn »Hornsleth«. Mod slutningen af det fjerde og sidste program i serien uddyber Hornsleth selv min viden med at sige, at »jeg er kendt som ham, der køber landsbyer i Afrika og udstiller hjemløse i glasbure«. Og det er åbenbart sandt, for på Wikipedia står der, at »Kristian von Hornsleth ... i 2006 lancerede sit Uganda-landsby-projekt. Projektet gik ud på at få en hel landsby til at tage kunstnerens ørnavn (altså uden det adelige eller adelagtige 'von' – mere om dette senere) mod at få en gris eller ged.«

Se det giver jo meget god mening i forhold til seriens tema 'provokunst': Som hvid 'fiskønnet' osv. kunstner at købe sorte mennesker i Afrika og dermed lissom 'slavegøre' dem i den gode gamle kolonialistiske tradition, det er jo den slags, der kan vække røre og 'provokere' hjemme i den lille danske andedam.

Det rammer plet lige i den dårlige tidsånde: De rige danske statsborgere af alverdens racende farver raser – og afrikanerne ved navn Hornsleth? De er formodentlig temmelig ligeglade, de har nok at gøre med efter århundreders dansk, europæisk og nordamerikansk udbytning og udnyttelse osv. at skaffe det daglige vand og mad, og nu har de oven i navnet så oven i købet hver fået et svin eller en ged. Fedt nok!

Kunstneren som nar

Sådan er verden og dens orden til tilsyneladende evig tid: De fattige sulter, og vi rige keder os, spiser os fede eller sulter os med proteinkure og passer i øvrigt på ikke at kalde de sorte dernede i Afrika, der er så tilpas langt væk, at vi ikke kan lugte dem, og de ikke kan høre os, det ord, vi synes, krænker dem. Og derudover? Har vi jo kun det sjov, kunstnerne giver os. Sådan er den vestlige verden og livet efter enevældens ophør og demokratiet og den uhammede ytringsfriheds indførelse.

Kunstneren (og kongehuset) har i de sidste par hundrede år været offentlighedens nar; kunstneren (og Dronning Margrethe og i USA hendes med-klimabenægter Donald Trump) er offentlighedens provokatør og leverandør af skandaler og *fake news*.

Og hvad temaet 'provokunsten' angår, så slår det mig, at de vestlige provokunstnere (bortset fra Dronning Margrethe) alle er hvide mænd, og alle har en forkærlighed for mytologien omkring 'den hvide mands byrde' og især Afrika, det såkaldte '*heart of darkness*'. De holder af at optræde som dekadente koloniherrer med tropehjelme og nazikostume, pisk og cigaretrør, indfødte bærere og den nu kastrerede adels dekadente manerer og (mellem)navne.

De danske 'provokunstnere' kalder sig ofte »von«: von Trier, von Hornsleth, performancekunstneren Thomas Altheimer hedder også von Woostenburg; den tidligere Radio 24syv-chef Mads Brügger hedder (endnu) ikke »von«, men hans også i udlandet (altså den vestlige verden) ganske succesfulde 'provofilm' foregår også ofte i den Tredje Verden, i Nordkorea, i Afrika og i *failed states* som USA; i *Ambassadøren* fra 2011 forener Brügger alle provokunstnerens klicheer i én person:

»En besynderlig, enigmatisk og dekadent hvid europæer med en nyerhvervet ambassadørtitel«, som det hedder i omtalen af filmen.

Og de seneste års måske mest interessante og succesfulde danske provokunstner, Rasmus Paludan (sekunderet af hans tro væbner og kulturordfører og personlige Sancho Panza, »tissemandskunstneren« Uwe Max Jensen), har også en forkærlighed for at optræde som koloniherre omgivet af muslimer, brændende koraner og kvinder med slør.

Bare kedeligt

Måske skulle DR i virkeligheden have brugt filmholdet og de flere hundrede tusinde danske skattekroner på en dokumentarserie om ham, 'provokunstneren' Rasmus Paludan; eller endnu bedre: Man kunne have bragt Hornsleth & Paludan sammen og ladet dem gå omkring nogle dage eller uger i Folketinget, Gellerupparken og omegn og sludre lidt med politikere og borgere om kunst og politik! Så ville der med stor sandsynlighed virkelig være sket noget, ikke bare i kulturandedammen, men i samfundet, måske ville Hornsleth og hans gråskæggede ligblege generations-'provokunst'-fæller endelig og for første gang være med til at »forandre verden«.

Men det har DR altså ikke overvejet, og det havde måske også været lidt for ... provokerende.

Nok om det, men lad mig her til slut alligevel lige vende tilbage til DR2-serien i fire afsnit *Hornsleth er død*, det er trods alt den, redaktøren har bedt mig annoncere, hvilket så har vist sig at være en temmelig dum idé (ikke at lade netop mig, Madame Nielsen, annoncere serien, men overhovedet at annoncere den), og som jeg har sagt ja til at annoncere, hvilket jo også har vist sig at være temmelig dumt. Og det har du, kære læser, nu brugt tid på at læse, og det beklager jeg virkelig, men i det mindste kan jeg give dig et godt råd: Du behøver ikke bruge et øjes blik på at se *Hornsleth er død*. Ikke fordi den er provokerende dårlig. Den er bare kedelig.

På DR's hjemmeside står der i øvrigt »Sæson 1«, hvilket kunne tyde på, at vi kan forvente eller risikerer, at der kommer flere »sæsoner«. Men vi kan jo håbe, at de lover mere, end de holder.

'Hornsleth er død' sendes på DR2+ hver tirsdag. Alle fire programmer ligger frit tilgængeligt på dr.dk

Madame Nielsen er forfatter og kunstner